

Za oznanila plačuje se od četrdesetpet petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kakor rečeno, v Mozirji ne bode opazovalec občudoval posebnih umotvorov človeške roke, ali vendar se mu bode trg po svoji prijaznej, rekel bi slikovitej legi tako prikupil, da se ga bode nehote ista želja polastila kakor sv. Petra na gori

volja izpolniti natančno vse svoje dolžnosti. Kdor vidi pezdor v očesu svojega bližnjega, naj tudi bruna v lastnem očesu ne prezira.

Na ostale oficijozne ugovore in napade bomo odgovarjali v prihodnjem članku, ker nam je danes zmanjkalo prostora.

Trgovska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Odbor omenja, da ne more nihče ugovarjati, da se ne nabijajo tako prikrajšanja v škodo obrtnikom, trgovcem in občinstvu, ter da je treba pomoči zoper to po zakonodajskem potu. Zaradi tega se delovanje na to, da se odpravijo te napake, gorko odobruje.

Odbor se načelno izjavlja za izdavo po poslanci pl. Pacherji predlaganega zakona, kateri bi mogel odpraviti te za resne obrtivalce in trgovce škodljive napake, katere se nekaj let sem vedno bolj širijo.

Odbor se zлага s splošno določbo §. 1. predlaganega postavnega načrta, po katerem bi moralo vse blago, katero v zaprtih zavetkih, torej v škatlicah, zabojčkih, pušicah, steklenicah, piskrčkih, vrečkah in jedn., ali v klobučicah, vretenih, na papirji itd. zvito ali namotano, v skladih zloženo ali ulito pride v malo trgovino, tako, da se pri navadni prodaji množina njih vsebine v posamičnih zavetkih ne prešteva zopet, ne pretehtava in ne premerja, na vnanji strani vsakega zavetka imeti na razločno viden način naznanjeno množino vsebine.

K določili §. 3. omenja odbor, naj bi prodajalec, kateri jamči kupcu za prav naznanjeno množino, imel regresno pravico proti onemu, od katerega je dobil blago. — V §. 5. naj bi se po mnenji odborovom vzprejelo še določilo, kdaj zadobi zakon moč.

Odgovarjajoč na vprašanja pod a, b in c vis. trgov. minist. ukaza, omenja odbor, naj bi se poklicala zopet enketa, če ne zadostuje naštetih vrst blaga, pri katerih se nabijajo prikrajšanja, katere je navela pri dolnje-avstrijski trgovski in obrtni zbornici zbirajoča enketa. — Ker se je odbor izrekel za splošno določbo §. 1. postavnega načrta, ni treba še posebe poudarjati, naj se zakon ne uporablja samo pri tkaninah (bombaževini, prtenini, volnenim in svilenem blagu), marveč tudi pri drugem blagu.

Obligatorno naznanilo razsežnosti pri tkaninah naj se ne nanaša samo na dolgost, marveč tudi na širokost. Napačnostna meja naj bi se ne dopuščala, ker bi potem v mnogih slučajih utegnila postati pravilo. Postavna dolžnost, naznaniti mero, število ali težo naj se nanaša na blago v notranjih deželah izdelano, kakor tudi na ono, katero je importirano in za notranji promet določeno.

Gledé postavnega načrta o dolgosti štrén in o določbi dobrotnosti pri prejah in cvrtnih meni odbor, da se tak zakon pač prej izvesti ne more, dokler ni upeljano metrično-decimalno numerovanje preden in se ni dosegel sporazum z inozemstvom gledé dozdanje dolgosti prej in naznanil dobrotnosti.

Odbor torej predlaga:

Zbornica naj v tem smislu poroča.

Razgovora udeležila sta se g. Vaso Petričič in g. poročevalec.

Zbornica potem vsprejme odborov predlog.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. avgusta.

Kako se nemške Gračanke zanimajo za ponemčenje Slovencev, kaže to, da ima tamošnja ženska „ortsgupa“ nemškega šulvereina že 1700 članov in 5000 gl. dohodka. Te nemške krasotice naj bi rajši skrbele za izobraženje zgornještajerskih kmetov, nego da podpirajo s svojimi denarji razpor mej Nemci in Slovani.

Nova gospodarska stranka na Českem, katero snuje ravnatelj kmetijske šole v Kadau, obelodanila je svoj program v nekem oklicu ne nemške prebivalce Českega. Ta oklic izjavlja, da se plemeniti poklic Nemcev v Avstriji vsled samega zanikanja popolnem izgublja in da vsled tega trpé celo gospodarski interesi. Nova stranka pa hoče temu odpomoči in doseči mirno življenje obeh narodnostij jedaa poleg druge. Program nove stranke, ki se bode imenovala „nemško-avstrijska gospodarska stranka na Českem“ bode: 1. Mi smo Avstrijci in kot taki se moremo potegovati za cesarja in državo in za naše pravice, ne da bi škodovali pravicam drugega naroda v okvirji obstoječih osnovnih zakonov. 2. Nemško-avstrijska stranka na Českem se bode prizadevala Nemštvu v Avstriji pridobiti zopet upliv, kateri mu gre. 3. Nadalje bode ta stranka vse svoje sile uporabila na to, da se izvedejo potrebne gospodarske reforme. Ta program nas dovolj pouči, kak namen bode imela ta stranka. Poglavitna točka vsega njenega programa je gotovo druga, prva in tretja sti le zato, da njeni pravi namen nekako zakrivati. Ta stranka hoče nemštvu pridobiti v Avstriji upliv, kateri mu gre. Ali to mari ne pove dovolj jasno, da hoče le ponemčevati Slovence. Nemštvu se itak upliv, kolikor je opravičen, ne krati, zato bi te točke treba ne bilo, ko bi se ne nameravala posilna germanizacija. Da se to naravnost ne pove, je naravno, saj so tudi nemški liberalci ves čas trdili, da nečejo ponemčevati Slovanov. Nova gospodarska stranka bode le nadaljevala delo prejšnje ustavoverne stranke pod krinko gospodarskih interesov in pod novim imenom. Nemški člani českega kulturnega sveta sklenili so, ne udeleževati se posvetovanj tega društva, ker so izgubili večino.

Moravski deželni odbor je volil vsemu ugovarjanju Čehov v deželni šolski svet dosedanja nemška člana Freudla in Belrupta.

Predvčeraj je tirolski deželni zbor se posvetoval o peticiji ljudskih učiteljev, da se ustanovi poseben penzijski fond za učitelje. Večina je ugovarjala temu predlogu in ga tudi zavrgla. Za ustanovitev tega penzijskega fonda so se potegovali največ italijanski poslanci.

Vnanje države.

Kakor se poroča iz Petrograda, še tam ni nič zpano, da bi ruski car letos nameraval potovati v Kodanj. Verjetno je pa, da car po končanih vojaških vojah potuje v notranje kraje države.

Francoska zbornica je vsprejela nujnost za revizijski načrt ustave, katerega je vsprejel senat, s 314 proti 48, in izročila ga komisiji v hitro poročanje. Komisija je hitro ta predlog pretresla in s 15 proti 4 glasom sklenila priporočati zbornici, da ga vsprejme. V zbornici je pa prišel včeraj že na vrsto, a ne vemo še, kako je odločila. Ako ga je vsprejela, tedaj ni nobene zavire, da so snide kongres. — Kitajci so zahtevali, da se jim podaljša obrok, v katerem zahteva Francija zadostenje, francoski poslanik pa jim tega ni dovolil, zato je pričakovati, da Francozi napadejo kitajska obrežja, ako se kitajska vlada poslednje trenutje ne premisli in ne uda.

Ker ni misliti več, da bi se na egiptovske konferenci za stalno uredile egiptovske finance, hoče Anglija neki predlagati, da se upelje neki provizorij za tri leta in naj se za ta čas ponižajo obresti od egiptovskega dolga. Francija pa neki noče privoliti v nikako ponižanje obrestij. Za-

stopniki več držav se začenjajo pritoževati, da so angleški zastopniki jako neuljudni in govore večinoma angleški, če tudi več zastopnikov drugih držav ne razume dobro tega jezika.

Suakmski dopisnik časopisa „Times“ imel je pogovor z majorjem Clarke, kateremu je naročeno graditi železnico v Berber. Ta sudanska železnica bi bila 260 milj dolga in bi stala 750.000 funtov sterlingov; graditi se bode morala najmanj štiri mesece.

Dopisi.

Z Dolenjskega 31. julija. [Izv. dopis.]

Pretečeni teden je v Velikem Gabru na Dolenjskem jela griža se prikazovati, ter se zdaj prav epidemično širi od hiše do hiše. Imenovana vas oziroma šolsko občino Veliki gaber je prav nesrečna v tej zadevi, kajti vsako leto je prav gotovo jedenkrat, kakor tudi letos obiskana po nalezljivi bolezni, koja vsakokrat več ali manj žrtev zahteva. Navadno se jednaka bolezen pojavi mej šolsko mladino, ter se potem širi dalje po šolski občini. Gotovo bo radovedno marsikdo povpraševal zakaj, neki navadno mej šolsko mladino? Čudno, prav istinito čudno — vendar resnično!

Uzrok so gotovo v vsakem oziru izvanredno slabe, za šolo najete sobe; akopram se nova šola že „cela štiri leta“ zida — da bi se tako tem nedostatkem v zdravstvenem oziru odpomoglo, — je ta reč „menda“ vedno še tam, kakor je bila pred leti.

Slavna c. kr. deželna vlada oziroma c. kr. deželni šolski svet, bi morala že iz zdravstvenih ozirov zidanje nove zgradbe za šolo pospeševati; kajti gotovo jima je dosto živo in jasno — govoreči dokaz, da sedanje najete sobe neso zato, da bi se v njih poučevalo — gotovo ne, ker je od leta 1879—1884 vsako leto še navstala ta ali ona epidemična bolezen mej šolsko mladino. Posledica bolezni je vsekdar, da se je ondu šola uradno zatvorila dlje časa. V tekočem letu je bila po izjavi ondotnega nadučitelja šola cele tri mesece in tri dni uradno zaprta. Čujte, čujte!

Zdravniki, kot veččaki so sedaj za šolo najete sobe že šestokrat kot jako nezdrave in popolnoma nepripravne itd. obsodili — in v tej zadevi šolskim oblastnjam prijavili svoja mnenja — vendar od od nikoder ni videti resne volje, da bi se ta nedostatek odpravil; avarno so dotične obravnave v zadevi šolskega zidanja od krajnega šolskega sveta v Velikem Gabru — že pred več leti popolnem dognane in končane.

Kdo toraj je v prvi vrsti kriv, da ima šolska mladina še sedaj prav nezdrave šolske sobe? Gotovo smem smelo trditi, da skoraj gotovo slav. c. kr. deželna vlada oziroma c. kr. deželni šolski svet v Ljubljani! katera prav po polževo uresničujeta ter izpeljujeta — na korist nežnej učeče se mladini — že pred leti storjene prepotrebne „končne sklepe“ — krajnega šolskega sveta v Velikem Gabru in c. kr. okrajnega šolskega sveta v Litiji, da se ima hitro ko mogoče nova šola postaviti na že kupljenim prostoru.

Koliko časa se bode še to neki odlašalo?

Opazovalec.

Iz Kranjskega okraja 29. julija. [Izv. dop.] Gospod urednik, večkrat sem že čital v Vašem cenjenem listu dopis iz kakega kraja, kojemu je sledil v kratkem kak odgovor ali — tudi v Vašem listu.

Tabor. Za šotore bi ne bilo treba skrbeti; mnogo vrlo dobrih gostilnic z že davno slavnoznano „kuhinjsko umetnostjo“, da, še celo jeden „hotel“ (pri avstrijskem cesarji) nam jako ugodno uadomestuje lahne šotore.

Vesele volje smo se vsi štirje sprehajali po prelepej okolici in nesmo se zamogli ločiti od te resnično krasne pedi zemlje. Kraji, kakor grič s cerkvico sv. Roka na Brezji, Libija za trgov po prodnatej strugi šumeča, s svojimi kakor ribje oko čistimi tomuni, h kopanju vabeča Savinja, so mesta, kakeršnih bi se človek skoro nagledati ne mogel.

Razen bližnje okolice imajo pa tudi sosedni kraji dokaj krasnega in zanimljivega. Takoj za trgov se dviga nad 1500 m. visoki „Medvedjek“, od koder je prekrasen razgled na celo savinjsko dolino z vsem njenim gorovjem. Ako pa greš za precej velikim, brzo tekočim potokom, Libijo, navzgor, prišel bodeš v tesne in temne skalnate soteske, čudil se bodeš velikanskemu žrelu, iz katerega temne globočine vró Libije kristalno čisti valovi. Dalje na severu pa te vabi ostri, z veličastnim božjim hra-

mom venčani vrh sv. Križa, od koder se ti prijazna Šaleška dolina kakor zelen prt globoko pod nogami razprostira.

Naravno torej, da je prelepa lega trga in sveži, zdravi planinski zrak že mnoge popotnika privabil preživet tukaj vroče poletne dni. Leto za letom pride v Mozirje več gostov, posebno pa se je ta trg Hrvatom priljubil, kajti isti so tukaj vsako leto gotovi in z veseljem vzprejeti gostje.

Akoravno — razun pošte in brzjava, brez cesarskih uradov, je vendar Mozirje središče prometu in društvenemu življenju v gorenjosavinjskej dolini. Tukaj ima tudi sedež „Gorenjosavinjska posojilnica“, ki je posebno lesnim trgovcem tega okraja velika dobrota in olajšava.

Mozirski tržani so bili že od nekdaj delavni, za napredek narodno-društvenega življenja; ta delavnost pa se je, kakor izkušnje kažejo v novejšem času še povišala. V Mozirji se nahaja čitalnica, v najnovejši dobi se je tukaj ustanovilo telovadno društvo „Savinjski Sokol“, katerega zastava se je nedavno pri velekrasnej slavnosti blagoslovila. Pač obeta to

društvo, postati jedno izmej najbolj delavnih narodnih društev na spodnjem Štajerskem, a žal, da čitalnica tukaj, kakor žalibog še tudi marsikje drugej po Slovenskem hira, ker jej manjka gmotne podpore. V Mozirji namreč bi imele biti čitalnične razmere čisto drugačne, kakor so v istini. V kljub temu ne ravno ugodnemu stanju pa so čitalnične veselice vselej sijajne, in, kadar koli se katera priredi, dojde tudi iz sosednih trgov toliko gostov, da jim skoro redno prostora primanjkuje. Samo ob sebi se umeje, da so mozirski tržani, kar se narodnega vprašanja tiče, odločni narodnjaki, pravi naše gore listi in da se niti tukaj niti drugod v gorenjosavinjskej dolini ni ugnezdil kužen rak slovenske narodnosti.

Ne bomo se v sodbi motili, ako rečemo da je temu trgu namenjena posebna prihodnost. Zdravi in sveži planinski zrak, krasna lega v prelepej planinskej dolini, zdrave kopelji v Savinji, vse to podpira upanje, da postane Mozirje nekakov „Štajarski Bled“, za kar bi gotovo bolj sposobno bilo, kakor premnogi, manj krasni „Schwindelkurorti“ na Nemškem.

(Dalje prih.)

Torej ako se jaz danes oglašam, ter Vi, gospod urednik, teh vrstic ne vržete v koš, držala se bodeva Vi in jaz le stare navade — Vi, ker bodete meni dovolili malo prostora v „Slov. Narodu“, a jaz, ker bodem po načinu protidopisnikov prebavljal ter prežvekoval.

Prežvekoval, gospod urednik, kajne nesrečen izraz? Utegnil bi se kojega izmed Vaših čitateljev polastiti strah, da je pod tem prežvekovalcem skrita kaka četirinočata in še rogata žival, ki bi Vam s svojimi rogovi bodla ter rila po Vašem listu. Da se strah odvrne, bode naj precej tu omenjeno, da bode ta prežvekoval, prav pohleven ter krotak, si samo malo muhe pobranil, nikakor pa ne bodel ter ril.

V št. 169. „Slov. Naroda“ bere se dopis iz Kranjskega okraja razpravljajoč konferenco učiteljsko v Kranji. Ne bodem trdil, da bi ne bil g. dopisovatelj objektivni, da meni se celo dozdeva, da se je moral še malo truditi, da bolje zakrije svojo notranjost. Ne more pa mi ugajati stavek: „Za odposlanca v deželno učiteljsko konferenco predlagal je g. Stanonik gg. župana Vavka in Levičnika“. Torej župana, ne — učitelja. Lepa ter častna beseda je sicer „župan“, a na tem mestu je gotovo nezaupnica. Nezaupnica je celej okrajnej konferenci, ako je volila omenjena gospoda odposlancema k deželni učiteljski konferenci radi tega, ker sta župana. Nezaupnica pa je tudi gg. učiteljema Vavku ter Levičniku. Voljena sta gg. župana Vavka in Levičnik odposlancema k dež. konferenci zato, ker sta dobra ter izgledna učitelja, temu radi tega, ker sta poleg tega še tudi župana — torej ker imata nekaj „cvenka“. Gospod dopisovatelj, ali ste kaj mislili, da bi s tem znali poniževati svoje učiteljske kolege ter sami sebe? Počasi „Januš“, le stoj da se pogovoriva do konca, utegnil bi doleteti glas od Vaše strani na moja ušesa, kojih lastnik ne ume toliko olike, da bi znal, da to je najdostojnejši naziv, lepo doneč kot najkrasnejši „epitheton ornans“. G. dopisovatelj, kaj bi rekli Vi, ako bi Vas kdo iz učitelja prekrstil ter stalno degradiral v župana v kakej vasi — recimo kar v Vašej? Ne verjamemo, da bi Vas zadovoljilo, še manj pa mesečna plača. Prav res je, da ima beseda župan jako relativen pomen, ter rad, prav rad priznavam, da je to častno nazivanje, a na svojem mestu tu ni bila. Gosp. sta ter ostaneta v prvej vrsti učitelja. Kot dobrima učiteljema izročili so njihovi občani tudi še srenjske skrbi ter brige dobro znajoč, da je dajo v prave roke, kajti kdor pošteno vzgoja njihove otroke tudi občine zapustil ne bode. Kot učitelja — značajna ter poštenjaka — odposlala ter odbrala ju je okrajna konferenca kranjska k dež. konferenci a ne kot župana.

Domače stvari.

— (V „Slovenci“) neki dopisnik z Notranjskega (?) pripoveduje, da je g. dr. Vošnjak v deželnem zboru glasoval za tistih 600 gld., tedaj drugače, kakor dr. Zarnik. To ni res! Gospod dr. Vošnjak je pri glasovanju zapustil zbornico, ker kot ud narodnega kluba ni smel proti glasovati, niti proti govoriti. Kajti klub narodnih poslancev je z dvema tretjinama glasov sklenil glasovati za onih 600 gld. Vprašanje je bilo tedaj klubovo in tisti poslanci, ki so v klubu proti govorili in proti glasovali in mej temi je bil dr. Vošnjak, v zboru neso smeli proti glasovati, ako se neso hoteli popolnem ločiti iz kluba.

— (Ljubljanski „Sokol“ contra Šuklje.) Pred mestno delegirano sodnijo vršila se je danes obravnava zaradi tožbe „Ljubljanskega Sokola“ proti uredniku g. Šukljeju. Sodnik je bil gospod Čuček, „Sokola“ je zastopal dr. Tavčar, urednik Šuklje pa se je zastopal sam. Gospod Šuklje izjavi, da ne vsprejme po Sokolovem odobru poslanega mu popravka v obliki, kakor je. Potem g. Šuklje začne razlagati popravek „Sokolovega“ odpora po svoje in pride do zaključka, da ni mogel vzeti poslanega. Dr. Tavčar pa od točke do točke dokazuje, da je poslano popolnem opravičeno. Magistratni svetnik Perona zaslišan kot priča izjavi, da je stal, ko je „Sokol“ šel mimo, pri uhodu kazinskega vrta, a da ni slišal nikakega sikanja najmanj pa **izzivajočega**, kakor seto trdi v najnovejšega dnevnika notici. Kot druga priča je bil zaslišan c. kr. komisar gospod vitez Schwarz, katerega povabiti je zahteval gospod Šuklje. Gospod vitez Schwarz je imel danes jako nesrečen dan. Takoj ko ustopi v sodnijsko sobo, se z velikim

aplombom postavi pred v sobi mirno sedečega poročevalca nemških listov in ga dvakrat razjarjen vpraša: „Zakaj se smejetel!“ na kar mu je le-ta mirno odgovoril, da mu je to svobodno. Ko je prišel dr. Tavčar govoriti o nepotrebnosti slovenskega uradnega lista, ki išče le škandalov in proziračuje sodnijske obravnave, prišel je pihati gosp. vitez Schwarz nervozno, prijel za klobuk in zapustil je jako teatralično sodnijsko sobo, pustivši vrata sobe odprte! Čez nekaj časa vrne se zopet gospod vitez Schwarz v sodnijsko sobo. Na vprašanje sodnika g. Čučka izjavi, da on kot c. kr. priseženi uradnik ne more ničesar izpovedati, kajti: „Acta loquuntur“! Naposled na prijazno povabilo gospoda Šukljeja le pove, da njemu ni znano, da bi bil pevski zbor Čitalnice Ljubljanske naznanil svoj izlet k slavnosti v Vodmat. Dr. Tavčar opomni, da če je pevski zbor to naznanilo opustil, ga zadene malenkostna kazen, to pa ne zavira, da je bil pevski zbor Čitalnice kot korporacija navzočen pri uhodu v mesto s „Sokolom“ in če gospod vitez Schwarz trdi, da izjavi to le kolikor je njemu znano, še to ni dokaz, če trdi to i redaktor Šuklje, kajti gospod redaktor Šuklje menda do skrivnosti policije nema nikakega pristopa. Ko je trajala obravnava jedno uro objavi sodnik gospod Čuček z navadno objektivnostjo razsodbo, po kateri je redaktor g. Šuklje zatožbe nekrivega spoznan in mu tedaj ni treba priobčiti po „Sokolu“ pripisanega popravka. Dr. Tavčar je takoj prijavil priziv proti tej razsodbi in prosil, da se mu razsodba in urok iste pismeno uroče. Stvar se bode tedaj v kratkem še enkrat obravnavala pri deželni sodnji.

— (O preč. gosp. Davorina Terstenjaka) štiridesetletnici nam se poroča, da se je sicer obhajala v najožjem okrožji okolo slavnega rodoljuba, a da je vendar došlo blizu trideset brzojavnih častitk od vseh strani naše domovine in s Hrvaškega, kakor tudi premnogo pisem, v katerih se vseh izraža hvaležnost in udanost zaradi obilega in neprestanega narodnega delovanja slavljencevega.

— (O Wolfovem slovensko-nemškem slovníku.) Urejevanje slovensko-nemškega slovnika je dospelo do črke H. Nadaljevanje tega dela visi o tem, ali se bode dalo uredniku od vis. ministerstva podaljšanje odpusta izprostiti ali ne. Marsikdo je morda mislil, da bode delo hitreje napredovalo; toda gradivo je tako obilno, tako različno po vrednosti in tako nepripravno zbrano, da ga ni moči hitreje urejevati. Tudi ne kaže začeti tiskati, predno bode vse spisano. Zato je čas, nabrano gradivo pomnožiti. Komur je torej kaj do tega, da bode slovník imel v sebi ves besedni zaklad narodni, prošeni je, naj nabere v svojem kraju kolikor more menj navadnih besed, ter jih pošlje uredniku. Nabranega je sicer zelo veliko gradiva, ali urednik je uverjen, da še nikakor ni vse zapisano, kar bi moralo v slovník; zlasti iz središča Slovenije ni tako bogatih zbirk, kakor na pr. iz Belokranjskega, Štajerskega, Ogerskega, Primorskega. Mnogo tega, kar je zapisano, pa je nezanesljivo blago in se ne more porabiti, dokler mu ne pride potrdbe od drugod. Vsak, kdor mejnarodom živi, lahko kaj stori v ta namen; posebno bi pa opozorili naše baš sedaj mejnarodom bivajoče dijaštvo, koliko dobrega lahko stori za narodno stvar, ako le nekoliko počitniškega časa žrtvuje v nabiranje menj znanih besed. Ko bi se vsi držali pravila, da je vsak dolžan storiti ne samo, kar mora, ampak kar more, koliko gradiva bi se v jednih samih počitnicah nabralo! — Pa kdor kaj piše, naj pomni, da je zapisovanje le koristno, ako se vsaka beseda zvesto zapiše, z akcentom, kakor se govori, in v kakem reku v zvezi z drugimi besedami, tako je najlažje natančno ji določiti pomen.

M. P.
— (Iz Ljubljane) se nam piše 8. avgusta: Nek mladi gospodič iz Ljubljane, kateri sicer ni plemenitaž, ali vendar vsaj hoče povsod kot tak veljati, zajahal je v torek popoldne svojega čilega belca, ter jo udaril proti Tivolskemu gradu. Je-li hotel na tem potu akvirirati za zavod, katerega zastopa, ali svetu pokazati, kako slabo da jaha, ali se otresti vsakdanjih skrbi nam ni znano; znano nam je jedino le to, da bi bil vsled svojega smešnega dozdevno aristokratskega ponosa, s katerim je hotel šetalcem pokazati „da mi smo mi“ na javni promeniadi kmalu prouzročil veliko nesrečo. Na potu, ki pelje od Šišenske strani mimo glavnega uhoda v park Tivolskega grada prijahal ta vitez „ohne Furcht und Tadel“ rahlo se zibajoč na svojem konjiči ravno

nasproti rodovini, ki se je vračala domov. Kar na-jedenkrat spusti se vrli jezdec od imenovanega uhoda po drevoredu naprej v največjo galopado, in za las je manjkalo, pa bi bil s svojim konjem pohodil dve osobi, in morebiti še več. Vprašamo le, ali je javno šetališče pod Tivolskim gradom, kjer se proti večeru nabaja največ sprehajalcev, prostor za take produkcije, katere so le v mestnem logu ali v maneži kacega cirkusa na mestu. Dotičnemu gospodiču svetujemo, naj na kaki drugi način dela reklamamo za svoj zavod, katerega zastopa, najbolje bi bilo, ko bi popolnem opustil jahanje, ter raje peš akviriral, ker to bi bilo veliko bolj uspešno in manj nevarno. Slavni mestni magistrat bi storil vsem obiskovalcem Tivolskega grada in tamošnjega šetališča veliko uslugo, ako bi sploh jahanje na onej čerti popolnem prepovedal.

— (Novi listi za železniško vožnjo.) Z naredbo finančnega in trgovinskega ministerstva z dne 1. aprila 1884 dali so se novi listi za železniško vožnjo v prodajo z utisnjenimi koleki, a kolekovina ostane neizpremenjena, kakor poprej po 1 kr. in po 5 kr. Začenši z 1. julijem 1884 ima vsak svojo voljo, uporabljati te nove liste, a od 1. januarja 1885 naprej smejo se v naši državni polovici listi za železniško vožnjo pisati zgolj na te nove uradne blankete, tako da je prepovedano, kolekovino za vožne liste plačevati kakó drugače, in bi se prestopak tak kaznovati moral po §. 20 zakona z dne 8. marca 1876 (petdesetkrat vzeta gola kolekovina). Novi listi so beli za počasno, a rudeči za hitro vožnjo. Vsak izvod, bodisi bel ali rudeč, v jedinem nemškem ali v dveh jezicih, stoji 1/2 kr. poleg kolekovine. Če se jih naroči več, je cena manjša. Ti novi listi s svojimi določili pa so uvedeni le za železniško vožnjo, ne tudi za poštno ali parobrodno vožnjo. — Ker ima nove liste tiskati le dvorna in državna tiskarna na Dunaji, je naravno, da se bode to godilo na izgubo zasebnega tiskarskega obrta.

— (Delavski red.) Trgovinski minister obrnil se je do trgovinskih in obrtnih zbornic ter do obrtnih nadzornikov s pozivom, naj povedo svojo misel, kakó bi kazalo sestaviti izvrševalne naredbe k tistim paragrafom šestega poglavja obrtnega reda, kateri se sklicujejo na trgovinskega ministra naredbe. To so §§. 74 a, 75, 94, 95 in 96 v obrtnem redu. Na podstavi teh paragrafov izrečena so vprašanja, ki so dodana ministrovemu pozivu.

— (Vabilo k slavnosti blagoslovljenja „Gorjanskega doma“), katerega je sozidal „Bratno društvo“ v Gorjah v spomin 600letnice vladanja Habsburžanov na Kranjskem, ki bode 17. avgusta v Gorjah pri Bledu. Spored: A. Ob 10. uri slovesna sv. maša v farni cerkvi. — Po maši sprejeto od cerkve do „Doma“. Pred „Domom“: 1. „Lepa naša domovina“, poje Gorjanski zbor. 2. „Blagoslovljenje“. 3. „Očenaš“, poje Gorjanski zbor. 4. „Slavnostni govor“, govori gosp. profesor Fr. Šuklje. 5. „Cesarska pesem“, poje Gorjanski zbor. — B. Ob 1. uri popoldne skupni obed pri „Kaconu“. (Kdor se izmed vnanjih p. n. gostov hoče skupnega obeda udeležiti, naj blagovoli to naznaniti vsaj do 13. avgusta nadučitelju g. Jos. Žirovniku v Gorjah.) Po obedu prosta zabava in „Tombola“. — C. Ob 6. uri odhod na Bled. Vožnja in petje po jezeru.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. avgusta. Henrik Laube danes zjutraj ob 6. uri umrl.

Marseille 1. avgusta. Včeraj čez dan štirje, v Toulonu dva, v Arlesu dva za kolero umrli.

Carigrad 1. avgusta. Roparji ujeli in odpeljali so sina angleškega konzula v Rodostu in zahtevajo sedem tisoč funtov odkupnine.

Laugen 1. avgusta. Prvi poskusni vlak dospel danes dopoldne ob 10. uri iz Bludenza.

Razne vesti.

* (Car prosi za odpuščanja.) „Ruski Arhiv“ pripoveduje prav zanimiv dogodek iz življenja ruskega cara. Car Nikolaj je poslal jedenkrat pri vojaških vajah po svojem krilnem pobočniku knezu R., poveljniku gardske konjice generalu Penherševskemu vojašk ukaz. Car zapazi, da se njegov ukaz ni natančno izvršil in generala dobro okrega in očitno graja. Molčeč s povešeno sablo posluša general najvišji ukor. Drugi dan prosi knez R. za avdienco pri caru in mu izpove, da je on sam pregrešek pri vajah prejšnjega dne zakrivil. Car kneza objame re-

koč: „Zahvaljujem se Ti, da si na-me zaupal. Zda mi je možno to stvar zopet urediti.“ Prihodno jutro pokliče car generala Penherševskega in mu reče pred vsemi poveljniki: „Jaz moram zadnjič vam storjeno krivico popraviti. V svoje veselje sem zvedel, da niste vi krivi pregreška pri zadnjih vajah; toraj obžalujem, da sem Vas po krivici javno razžalil. Podajte mi Vašo roko in recite, da mi odpustite.“ General vesel poljubi podano mu roko. A car ga objame in ga prisili, da izusti besedo: „odpustim“. Potem se knezu R. še enkrat javno zahvali za izpoved in želi, da bi se vsakteri poveljnik v tacih slučajih po knežjem vzgledu ravnal.

* (Združenje ruskih poštnih in brzojavnih oblastnij.) Postavo ruskega državnega sveta, po kateri se poštni in brzojavne oblasti zedinijo v jedno samo upravo, je, kakor se iz Petrograda poroča, car potrdil. — Po tej postavi se imata doznanji poštni in brzojavni oddelek pri ministertvu notranjih zadev združiti v jeden oddelek (departement), kateri se bo imenoval „glavna poštna in brzojavna uprava“. Predstojnika glavnej upravi imenuje Najvišji carski ukaz na predlog ministra notranjih zadev v vladini senat. Ta predstojnik je tudi član ministerskega sveta. Potem bosta uradovala v tem oddelku dva višja uradnika, več poštnih in brzojavnih nadzornikov, poslovodij, in vrsta drugega uradnega osebja.

* (Ženska — doktor.) V Bolonji je nedavno mlada gospica Jospina Cattani napravila z hvalevrednim vspehom (cum laude) doktorski izpit iz medicine in kirurgije. Jeden izprašujočih profesorjev, že bolj postaren samec, prišel je drugi dan k novej doktorici se ženit in zdravila iskat svojemu mnogoletnemu samotarenju. Gospica si je izprošila osem dni premisleka. Vsakakor je doktorica nastopila pravi pot v življenju in se bode lahko ponasjala s svojim prvim zdravniškim uspehom, da je starega učenjaka dolgotrajnega samskega stanu, katere mučne bolezni ne ozdravi noben moški zdravnik, popolnem osvobodila.

* (Kupčija z ženskimi lepoticami.) Indijski listi pripovedujejo, da se je zopet pričela na največji reki srednje Azije, Amu Darji, živahna kupčija z lepimi deklicami in robkinjami. Afganistanske ženske, katerih lepota daleč po svetu slovi radi kupujejo lehkotivci po kanatih osrednje Azije. Nobeden knez ali plemenitaš ni zadovoljen s svojim baremom, ako nima v njem, če že ne več, vsaj dveh afganistanskih krasotic. Kupci vozijo po tej veliki reki iz afganistanskega mesta Balkh vsak teden dvakrat z lepimi ljudmi napolnene ladje v kanat Khiva. Med potjo se ladja pri vsakem na obrežji ležečem mestu ustavi in prodaja človeško blago. Kupčija s krasoticami zdaj zelo cvetě, donaša kupcem velike dobičke in prodajalci sami se hvalijo, da jim povsod lepe deklice kar iz rok trgajo in za-nje plačujejo toliko, kolikor le zahtevajo.

Danes je izšla v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani VIII. številka „Ljubljanskega Zvona“ s to vsebino: 1. Gorázd: Svetinja. Pesen. 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest. (Dalje.) 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 21. Peter in Pavel. 4. J. Starč: Vinko II. in III. 5. S. Rutar: Akvileja IV.—V. 6. J. K.: Vétrecu. Pesen. 7. J. K.: Vrnítev. Pesen. 8. Svoimir: Hladila ni! Pesen. 9. Svoimir: Ljubezni želja. Pesen. 10. L. Pesjakova: Popotni spomini II.—III. 11. J. Kersnik: Gospod Janez. Novela. III. (Dalje.) 12. K. Štrekelj: Novejši pisatelji ruski. II. 13. Fr. Šumi: „Archiv für Heimatskunde“ in naše zgodovinoznanstvo. 14. K. Štrekelj: Jan Ernst Smoler. (Konec.) 15. Slovenski glasnik. — „Ljubljanski Zvon“ stoji za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Oklic.

C. kr. kranjska kmetijska družba bode iz državne subvencije, ki jo je za letošnje leto prejela od sl. ministerstva kmetijstva, podelila nekoliko podpore v prospeh sadjereje in pa za povzdigo in zboljšanje domače ovčjereje.

1. Za napravo in vzdrževanje šolskih vrtov in drevnic bode dala krajnim šolskim svetom majhne zneske v denarji in darovala sadna drevesca, divjake in cepiče, in to v prvi vrsti takim šolam, katere nimajo še vrta, pa dokažejo, da so že v posestvu za vrt pripravnega zemljišča in da se krajni šolski svet v svoji dotični prošnji izrečno zaveže, da bode nemudoma za šolske namene pripraven vrt napravil ter ga zmirom šoli kot učni pripomoček ohranil.

2. Za zboljšanje domače ovčjereje bode družba kmetijska nakupila nekoliko ovnov in ovac lepega

ukviškega plemena na Koroskem in jih brezplačno darovala takim gospodarjem, ki v svoji po županstvu in župniku potrjeni prošnji dokažejo, da

- že več let in precejšnje število ovac redijo;
- da jih njih kraj za ovčjerejo posebno ugoden, in
- da jih je volja, dobljenega ovna, kolikor umna živinoreja dopušča, tudi svojim sosedom za pieme prepuščati.

Prošnje za podporo šolskih vrtov in za ovce potrjene od predstojnika dotične podružnice imajo se pismeno najzadnji čas do 15. dne septembra 1884. uložiti pri podpisani družbi.

C. kr. kmetijska družba kranjska
v Ljubljani 20. julija 1884.

Avstrijska specialiteta. Tridesetletna izkustva so dokazala, da se je „Mollov Seidlitz-prašek“ pri vsakršnem slabem prebavljenju in zaprtji kot jedino uspešen lek izkazal. Cena škatljici z navodom 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzpetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 10 (690—7)

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. julija	7. jutraj	740-20 mm.	+17-8°C	sl. jvz.	d. jas.	4-70 mm.
	2. pop.	739-24 mm.	+23-4°C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	740-02 mm.	+18-0°C	sl. svz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura +19-7°, za 0-1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 1. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld.	10 kr.
Srebrna renta	81	90
Zlata renta	103	40
5% marcna renta	96	15
Akcije narodne banke	863	—
Kreditne akcije	313	30
London	21	55
Srebro	—	—
Napol.	—	66
C. kr. cekini	—	74
Nemške marke	9	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	35
Ogreška zlata renta 6%	122	20
„ „ „ 4%	92	15
„ „ „ 5%	89	—
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	50
Prior. oblig. Ferdinandove av. železnice	105	75
Kreditne srečke	100 gld.	177
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	112
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	215	40

Vsem prijateljem in znancem javimo tužnim srcem žalostno vest, da je naša ljuba, nepozabljiva hčer, oziroma sestra in svakinja

SOFIJA

danes ob 3 1/2. uri na jutro v Malej Nedelji na Štajerskem v 17. letu svoje dōbe mirno v Gospodu zaspala.

Blag jej spomin. (479)
V Škofj. Lok, v 31. dan julija 1884.

Ivan Triller, c. kr. beležnik, oče. — Ivan Triller, c. kr. dav. pristav, Alojzij Triller, Dragotin Triller, pravnik, bratje. — Eliza Reisser, roj. Triller, Marija Cvahte, roj. Triller, Ema Triller, sestre. — Simon Cvahte, nadučitelj, Josip Reisser, železniški uradnik, svaka. — Emilija Triller, svakinja.

Stara, renomirana

gostilna „Pri Slavcu“

v Cirknici

se daje pod prav ugodnimi pogoji v najem. Ko bi se pa dobil gotov kupec, je tudi na prodaj. — Na drobno se poizvé pri Juriju Klančar-j, posestniku v Go-renjem Logatel. (478—1)

C. k. privilegij šivalnih strojev.

Ivan Jak,
v Ljubljani, Hôtel Evropa,
Zaloga vsakovrstnih
šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (118—25)
6letna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

M. MATIAŠIČ

v Kranji

priporoča svoje veliko zalogo

porcelana, glažerije, šipe za okna,
zlate rome in več drugega blaga

na debelo in drobno po najnižji ceni in poštini
postrežbi. (466—3)

Izvrstno varovalno sredstvo proti koleri.

Za one, ki bolehalo v želodec, vojake, potnike, gozdarje, ekonoine in za vsako hišo, priporočamo izvrstno

grenčico českega gozda

(Böhmerwaldbitter)

iz lekarne pri Črnem orlu (Schwarzen Adler) v Plau-u. To je izvrstno sredstvo proti slabemu prebavljenju in pomanjkanju teka, slabemu želodcu, gnusenju, napenjanju, zgagi, podiranju itd. po užitku mastnih ali napenjačih jedij, na potovanji, lovu, marših, in bi tedaj ne smelo manjkati pri nobeni hiši, ker je jako pogosto rabljivo in dragoceno domače zdravilo. Dobiva se v steklenicah po 50 kr. pri izdelovalci: leka-na Fran Ullmann-ove udove v Plau-u na Českem. Zalogo v Ljubljani ima lekar J. pl. Trnkoczy. (452—2)

J. ANDĚL-a

novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, šourke, mole, muhe, mravljinice, prešilke, ptične črviče, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-u,

„pri črném psu“

13, Húsová (Dominikánská) ulice 13,

v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Šličarji, trgovcu.

Zalogo na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (230—7)

Lampijoni, zračni balončki in ognjemeti.

Svetilnice za nošnjo na palicah po 6, 8, 10, 12, 18 in 22 kr.
— Balonske svetilnice po 10, 12, 15, 18, 23, 28 in 45 kr.
— Palice za lampijone po 2 gld. 100 kosov. — Sveče za lampijone po gld. 2.50 in 3.— za 100 kosov. — Zračni balončki po 40, 65 kr. in gld. 1.—, 1.20, 1.75, 2.25 in 3.—. Ognjemeti po originalnih fabriških cenah. — V izberah po gld. 5.—, 10.—, 20.—, 25.—, 50.— in 100.—. Pošilja se samo z vlakom za prevožno užgalnih stvari zato se prosi naročiti ob pravem času. — Transparentni emblemi za telovadna, pevka in ognjegasna društva. Velikost 58x66 cm., po 50 kr., naj-finejše 75 kr. — Transparentne slike cesarske rodovine po 45 kr. in gld. 1.—. — Darilne dekoracije za strelna društva po 8—50 kr. — Cenilniki zastoj in franko. — Društva in prekupei dobé primeren rabat.

EDUARD WITTE, Wien, VI., Magdalenenstrasse 16.

Poleg gledališča a. d. Wien.

Izhaja samo malo časa, zato se prosi izrezati.

(463—2)

Kupujte s firmo
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.